Navn: _____ Dato: _____ Poeng: _____

Beste gratis-VPN

Analyse av risikoer ved inntektsgenerering fra data, båndbreddekvoter og serverbegrensninger i gratis VPN-er.

LÆRINGSOVERSIKT: VURDERING AV GRATIS VPN-ER

ELEV
STUDENTSTATUS
Spor for nettverksforsvarere

SIKKER
TILKOBLINGSSTATUS
Beskytte datapakker

AKTIV
LEKKASJEBESKYTTELSE
DNS- og IPv6-lekkasjebeskyttelse

Velkommen! Dette aktivitetsheftet veileder deg gjennom vurdering av gratis VPN-tjenester. Du utforsker risiko for datainnhøsting, månedlige båndbreddekvoter, begrensede serverplasseringer, injisering av sporere og sikkerhetsavveininger.

KONTROLLPUNKTER I ARBEIDSARKET

- [ ] **Del 1-4: Behersk VPN- og nettverkssikkerhetskonfigurasjoner.**
- [ ] **Del 5-7: Løs kryssord og ordsøk.**
- [ ] **Del 8-9: Løs casestudier og chifferutfordringen.**
- [ ] **Del 10: Gå gjennom sidene med grunnleggende og avanserte vanlige spørsmål.**
- [ ] **Del 11: Utforsk 10 interessante fakta fra virkeligheten.**
- [ ] **Bonus: Tenk raskt-utfordring.**

Åpne VPN.coms veiledning om de beste VPN-ene

URL: https://www.vpn.com/no/vpn/beste-gratis-vpn/

Din læringsveiledning for vurdering av gratis VPN

- Vurder risikoene ved tjenesteleverandørenes inntektsgenerering fra data og logging-policyene i gratis VPN-er.
- Administrere daglige eller månedlige båndbreddekvoter og hastighetsbegrensninger.
- Analyser begrensninger knyttet til serverland og alternativer for fysisk plassering.
- Innfør sikkerhetskontroller for å forhindre sporing på gratistilkoblinger.
- Sammenlign ytelsesmålinger mellom gratisnivåer og betalte abonnementer.
- Revider annonseinjeksjon og kode for sporing med informasjonskapsler i nettleseren.

INSTRUKSJONER FOR VURDERING AV GRATIS VPN-ER

Svar på flervalgsspørsmålene og sant/usant-spørsmålene, fyll ut setningene med ordbanken, koble sammen definisjoner, og løs kryssordet og ordsøket. Bruk kunnskapen din på sikkerhetsavveininger og datainnhøsting. Avslutt med bonusaktiviteten Tenk raskt.

RISIKO VED DATAHØSTING OG SERVERGRENSER (INNLEDNING)

Gratis VPN-tjenester innebærer ofte alvorlige sikkerhetskompromisser, blant annet kvoter for båndbredde, begrensede serverplasseringer og risiko for injisering av annonsesporingsskript. Brukere må vurdere disse begrensningene opp mot sikre, ubegrensede alternativer som gratisnivået til Proton VPN.

LES HVERT KONTROLLPUNKT NØYE OG VELG ELLER SKRIV DET RIKTIGE SVARET.

Kontrollpunkt 1: Flervalgsutfordring

1. **1. Hva er den vanligste inntektsmetoden som brukes av utnyttende gratis-VPN-er?**
   - A) Salg av brukerdata
   - B) Maskinvareleasing
   - C) Offentlige tilskudd
   - D) Betalte donasjoner

2. **2. Hvilken leverandør tilbyr et pålitelig gratisabonnement uten månedlige båndbreddegrenser?**
   - A) Proton VPN
   - B) Windscribe
   - C) TunnelBear
   - D) Hide.me

3. **3. Hva er den største mengden data per måned Windscribes gratisabonnement kan gi?**
   - A) Ti gigabyte
   - B) To gigabyte
   - C) Femti gigabyte
   - D) Fem hundre megabyte

4. **4. Proton VPNs gratisabonnement tilbyr nå ti land. Det er dobbelt så mange som hvor mange?**
   - A) Fem land
   - B) Femti land
   - C) Ett land
   - D) Ingen

5. **5. Hvilken sporingsmekanisme injiseres ofte av gratis VPN-apper for mobil?**
   - A) Annonsesporere
   - B) Registernøkler
   - C) Rotsertifikater
   - D) Fastvareoppdateringer

Kontrollpunkt 2: Utfordring med sant eller usant

6 Spørsmål 6

6. Proton VPNs gratisnivå har ingen månedlige grenser for båndbredde.

○ Sant ○ Usant

7 Spørsmål 7

7. Leverandører av gratis VPN-tjenester logger aldri brukernes IP-adresser eller tidspunkter for tilkobling.

○ Sant ○ Usant

8 Spørsmål 8

8. Skruppelløse gratis VPN-er selger ofte brukernes nettleserhistorikk til tredjeparts annonsenettverk.

○ Sant ○ Usant

9 Spørsmål 9

9. Windscribes gratisabonnement gir brukere tilgang til ubegrenset antall serverlokasjoner over hele verden.

○ Sant ○ Usant

10 Spørsmål 10

10. Annonsesporere injiseres ofte i nettrafikken til gratis VPN-applikasjoner.

○ Sant ○ Usant

Kontrollpunkt 3: Sett inn nøkkelbegreper

Les hver setning nedenfor og fyll ut det tomme feltet med riktig begrep fra ordbanken.

1. Gratis VPN-er tjener penger gjennom retningslinjer for _____ som logger og selger brukernes historikk.

2. Den mest populære gratistjenesten med ubegrenset båndbredde leveres av _____ .

3. For å få 10 GB gratis data i måneden kan brukere registrere seg hos _____ .

4. Proton VPN Free dekker nå ti land, dobbelt så mange som _____ .

5. Rovgriske gratisklienter setter inn skjulte _____ i nettrafikken.

6. Kryptering reduserer den rå _____ som er tilgjengelig for strømming på gratisnivåer.

ORDBANK

ANNONSESPORERE BÅNDBREDDE COOKIES DATASALG FEM LAND
PROTON VPN STRYPING WINDSCRIBE

Skriv svarene dine her:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Kontrollpunkt 4: Koble nøkkelbegreper

KOBLE DEFINISJONER

Koble hvert fagbegrep til venstre med riktig definisjon til høyre ved å skrive den tilhørende bokstaven (A-H) i det utfyllbare feltet.

☐	1. MONETISERE DATA	A	Leverandør med gratisabonnement på opptil 10GB.
☐	2. PROTON VPN	B	Kapasitetsgrense som begrenser dataflyten.
☐	3. WINDSCRIBE	C	Hastighetsreduksjon fra internettleverandør.
☐	4. FEM LAND	D	Lokale lagringstokener for nettleserdata.
☐	5. ANNONSESPORERE	E	Å selge brukernes nettleserhistorikk.
☐	6. INFORMASJONSKAPSLER	F	Injisert skript som sporer brukertrafikk.
☐	7. BÅNDBREDDE	G	Leverandøren med ubegrenset gratis båndbredde.
☐	8. DROSLING	H	Halvparten av landene i Proton VPN Free.

Kontrollpunkt 5: Kryssord

Løs kryssordet ved å skrive bokstaver i de aktive hvite rutene. Tallene tilsvarer hintene nedenfor.

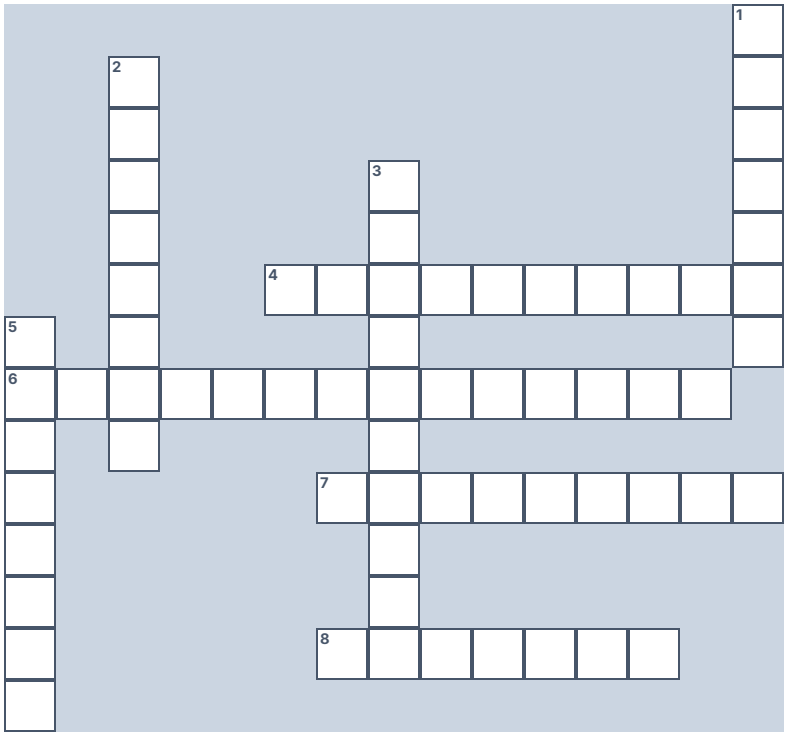

VANNRETT

4. Kapasitetsgrense som begrenser dataflyten (10)

6. Injisert skript som sporer brukertrafikk (14)

7. Leverandør av ubegrenset gratis båndbredde (9)

8. Halvparten av landene i Proton VPN Free (7)

LODDRETT

1. Små lokale lagringsfiler i nettleseren (7)

2. Hastighetsreduksjon fra internettleverandøren (8)

3. Leverandør av gratisplan med opptil 10 GB (10)

5. Salg av brukernes nettleserhistorikk (8)

Kontrollpunkt 5, alternativ: Tilgjengelige kryssordhint

Brukere av skjermleser og tastatur kan skrive inn kryssordsvarene direkte i tekstfeltene nedenfor.

VANNRETT

4 vannrett: Kapasitetsgrense som begrenser dataflyten (10 bokstaver):

6 vannrett: Injisert skript som sporer brukertrafikk (14 bokstaver):

7 vannrett: Leverandør av ubegrenset gratis båndbredde (9 bokstaver):

8 vannrett: Halvparten av landene i Proton VPN Free (7 bokstaver):

LODDRETT

1 loddrett: Små lokale lagringsfiler i nettleseren (7 bokstaver):

2 loddrett: Hastighetsreduksjon fra internettleverandøren (8 bokstaver):

3 loddrett: Leverandør av gratisplan med opptil 10 GB (10 bokstaver):

5 loddrett: Salg av brukernes nettleserhistorikk (8 bokstaver):

Kontrollpunkt 6: Skjult ordsøk

Finn de 8 sentrale ordforrådsbegrepene som er skjult i rutenettet nedenfor. Ordene kan stå vannrett, loddrett eller diagonalt.

J U Å U G S Y B F A A S Q O R
W G S Æ S L T Å W U P D O Ø B
E L E G U Z Z N K A R T Å Ø Ø
B A I M F H J D O T O L N N V
I S K Q E I S B S H T Å A Q X
R A O G M X C R Ø T O Ø B I N
C T O Å L H K E P R N P Z C N
S A C Å A Ø G D Æ Q V Y X M X
D D R B N P Y D V N P H X D Ø
N X L T D B Z E Å Æ N N T S Æ
I A N N O N S E S P O R E R E
W J Q E A D L S Y Z Z M K I W
I G S T R Y P I N G B F J L V
U Y T Å F I F U C A M R C Å N
L Y T W A U Z K N N H I O I T

ORDLISTE

DATASALG PROTONVPN WINDSCRIBE FEMLAND ANNONSESPORERE COOKIES
BÅNDBREDDE STRYPING

Kontrollpunkt 6, alternativ: Tilgjengelig ordkobling

Koble hvert av de 8 fagbegrepene fra ordsøket til riktig definisjon ved å skrive bokstaven (A-H) i det tomme feltet.

BEGREPER
A. DATASALG
B. PROTONVPN
C. WINDSCRIBE
D. FEMLAND
E. ANNONSESPORERE
F. COOKIES
G. BÅNDBREDDE
H. STRYPING

DEFINISJONER OG TILHØRENDE FELT
1. Halvparten av landene i Proton VPN Free.
2. Kapasitetsgrense som begrenser dataflyten.
3. Salg av brukernes nettleserhistorikk.
4. Hastighetsreduksjon fra internettleverandøren.
5. Små lokale lagringsfiler i nettleseren.
6. Injisert skript som sporer brukertrafikk.
7. Leverandør av ubegrenset gratis båndbredde.
8. Leverandør av gratisplan med opptil 10 GB.

Kontrollpunkt 7: Utfordring med blandede ord

Sett bokstavene nedenfor sammen i riktig rekkefølge for å avsløre sentrale begreper fra dette arbeidsarket. Skriv svarene dine i svarboksene.

1. **LASDAAGT** _____

2. **BDWISERICN** _____

3. **APNRSEORNE NSEO** _____

4. **RDBEDDEBÅN** _____

5. **VORNNTPPO** _____

6. **NMAFLDE** _____

7. **CEISOKO** _____

8. **YTPGSNIR** _____

Bonusaktivitet: Tenk raskt

3 SVAR PER KATEGORI. DEN SOM FYLLER UT LISTEN FØRST, VINNER.

1	Ord fra dette arbeidsarket du vil huske			
2	Grunner til å betale for en VPN			
3	Løfter en god VPN-leverandør gir			
4	Gratis VPN-tjenester du kjenner til			
5	Myter om VPN-er			
6	Måter å gjenkjenne et falskt Wi-Fi-nettverk på			
7	Ting en VPN ikke kan beskytte deg mot			
8	Steder der du ville brukt en VPN			
9	Ting en VPN kan skjule			
10	Begrensninger ved en gratis VPN			
11	Måter en gratis VPN kan tjene penger på			
12	Ting internettleverandøren din kan se			
13	Ting som er gratis, men koster deg data			
14	Grunner til å bruke en VPN på reise			
15	Advarselstegn i en gratisapp			

Kontrollpunkt 8: Casestudier om gratis VPN-er

Bruk begrepene du har lært til å løse de virkelige scenarioene nedenfor.

CASESTUDIE 1: DATAHØSTING

Scenario: En student laster ned en generisk gratis VPN på telefonen for å få tilgang til sosiale medier. Vedkommende merker at det plutselig dukker opp svært målrettede annonser basert på søkeordene hans eller hennes.

Diskusjonsspørsmål: Hvilken forretningsmodell bruker denne gratis VPN-leverandøren for å tjene penger?

CASESTUDIE 2: BÅNDBREDDEKVOTER

Scenario: En ansatt bruker Windscribes gratisnivå for å jobbe eksternt. Etter å ha lastet ned flere store programvarepakker kobles tilkoblingen plutselig fra og vil ikke koble til igjen.

Diskusjonsspørsmål: Hvilken nettverksbegrensning traff den ansatte under nedlastingene?

Kontrollpunkt 9: Knekk chifferet

En nettverksingeniør sikrer rutingkanaler og klienttunneler. Bruk nøkkelen med bokstaver og tall nedenfor til å dekryptere meldingen ved å skrive de tilhørende bokstavene i de tomme feltene.

NØKKEL FOR KRYPTERING AV BOKSTAV TIL TALL

A=1 B=2 C=3 D=4 E=5 F=6 G=7 H=8 I=9 J=10

K=11 L=12 M=13 N=14 O=15 P=16 Q=17 R=18 S=19 T=20

U=21 V=22 W=23 X=24 Y=25 Z=26 Æ=27 Ø=28 Å=29

16 18 15 20 15 14 22 16 14 20 9 12 2 25 18

21 2 5 7 18 5 14 19 5 20

2 29 14 4 2 18 5 4 4 5 7 18 1 20 9 19

Dekodet melding:

TIPS: HVERT TALL REPRESENTERER BOKSTAVENS PLASS I ALFABETET (F.EKS. 1 = A, 2 = B, 29 = Å).

Kontrollpunkt 10: Grunnleggende vanlige spørsmål om VPN (Del A)

Gå gjennom de vanligste spørsmålene og svarene om virtuelle private nettverk (VPN-er) og tunnelering.

Q1: Hvordan tjener gratis VPN-er penger?

utnyttende gratis VPN-er logger og selger brukernes nettleserhistorikk, injiserer annonser eller begrenser funksjoner for å selge betalte abonnement.

Q2: Hvilken gratis VPN er tryggest?

Proton VPNs gratisnivå regnes bredt som trygt fordi det opererer under en streng policy om at det ikke føres logger, og gir ubegrenset data.

Q3: Begrenser gratis VPN-er båndbredden?

Ofte: Windscribe og PrivadoVPN gir 10 GB i måneden gratis; Proton VPN Free har ingen grense (per september 2026). [4]

Q4: Hva er datahøsting?

Praksisen med å samle inn og sammenstille brukeraktivitetslogger for å selge dem til markedsførings- og reklameselskaper.

Q5: Hvorfor er det så få serverlokasjoner på gratisnivåer?

For å minimere vertskostnader og få brukere til å oppgradere til premium-abonnementer med globale nettverk.

Kontrollpunkt 10: Grunnleggende vanlige spørsmål om VPN (Del B)

Gå gjennom de vanligste spørsmålene og svarene om virtuelle private nettverk (VPN-er) og tunnelering.

Q6: Kan gratis VPN-er lekke IP-adressen min?

Ja, mange gratis VPN-er av lav kvalitet mangler beskyttelse mot DNS- og WebRTC-lekkasjer, noe som avslører den virkelige plasseringen din.

Q7: Støtter gratis VPN-er torrenting?

Mange gratisnivåer blokkerer P2P-trafikk for å hindre misbruk av båndbredde og juridiske klager om opphavsrett.

Q8: Hva er en annonsesporer?

Et skript eller en infokapsel som injiseres i nettverkstrafikk for å overvåke brukeratferd på tvers av flere nettsteder.

Q9: Er gratis VPN-er på mobil trygge?

Mange gratis VPN-er i mobilappbutikker inneholder skjult sporingskode og mangler sikre krypteringsstandarder.

Q10: Hvordan fungerer Windscribes gratisabonnement?

Den gir 2 GB i måneden som standard, økende til 10 GB når du bekrefter e-posten din og godtar reklame-e-poster. [3]

Kontrollpunkt 10: Avanserte vanlige spørsmål om VPN (Del C)

Utforsk avanserte tekniske sider ved VPN-tunnelprotokoller, integrering av mobilklienter og utrulling i bedrifter.

Q1: Hvordan injiserer gratis VPN-er sporere i HTTP-trafikk?

De fanger opp ukrypterte HTTP-forespørsler på gateway-nivå og legger til egne sporingsskript eller informasjonskapsler før levering.

Q2: Hvorfor er Proton VPNs gratisnivå økonomisk bærekraftig?

Det støttes av brukere av premiumnivået deres, slik at de kan tilby et begrenset, sikkert gratisabonnement uten inntjening på data.

Q3: Hva er risikoene ved installasjon av rotsertifikater i gratis VPN-er?

Noen rovgriske gratisklienter krever installasjon av rotsertifikater, slik at de kan dekryptere sikker HTTPS-trafikk gjennom MITM-angrep.

Q4: Hvordan fungerer en datakvotelås i klientprogramvare?

Serveren overvåker brukte byte og sender en nedkoblingskommando til klienten når databasekvoten når terskelen.

Q5: Hva er sikkerhetskonsekvensen av DNS-lekkasje i gratis VPN-er?

Den lar lokale internettleverandører registrere hver domeneforespørsel, noe som gjør tunnelkrypteringen i VPN-en ubrukelig for personvern.

Kontrollpunkt 10: Avanserte vanlige spørsmål om VPN (Del D)

Utforsk avanserte tekniske sider ved VPN-tunnelprotokoller, integrering av mobilklienter og utrulling i bedrifter.

Q6: Hvorfor gir gratis VPN-er høyere overbelastning og ventetid?

Fordi tusenvis av brukere er stuet sammen på et svært lite antall gratis servernoder, noe som overbelaster den tilgjengelige båndbredden.

Q7: Hvordan kan jeg blokkere sporingsinformasjonskapsler som injiseres av VPN-klienter?

Ved å rute trafikk gjennom nettleserutvidelser som håndhever kun HTTPS og blokkerer annonsedomener på klientnivå.

Q8: Hva er blokkeringer av ASN-er (Autonomous System Number) i gratis VPN-er?

Strømmeplattformer blokkerer hele ASN-områder knyttet til datasentre som driver gratis VPN-er, og hindrer dermed forsøk på å omgå blokkeringen.

Q9: Hvordan håndterer gratis VPN-er DMCA-varsler om opphavsrett?

De blokkerer P2P-porter helt for å unngå å motta opphavsrettsvarsler og rettslige skritt fra rettighetshavere.

Q10: Hva er Fourteen Eyes-risikoen for hosting av gratis VPN?

Hvis en gratis vert opererer i medlemsland, kan lokal lov tvinge den til å utlevere dataene den har.

Del 11: 10 fakta om VPN fra virkeligheten og innsikt

Gå gjennom virkelighetsnære fakta om VPN-krypteringshastigheter, protokollrevisjoner, mobiltilkobling og fjernarbeid i bedrifter.

1. VPN-INNSIKT

Skruppelløse gratis VPN-er tjener ofte penger på tjenesten ved å samle inn brukerlogger og selge dem til markedsførere.

2. VPN-INNSIKT

Proton VPN tilbyr et gratisabonnement uten logger og med ubegrenset båndbredde, støttet av premium-abonnementer. [1]

3. VPN-INNSIKT

Windscribe gir opptil 10 GB i måneden gratis med en bekreftet e-postadresse og samtykke til kampanjer (per september 2026). [3]

4. VPN-INNSIKT

Gratis VPN-nivåer begrenser serverutvalget til noen få land for å redusere driftskostnadene.

5. VPN-INNSIKT

Annonsesporere er ofte innebygd i koden til gratis VPN-klientapper for mobil.

6. VPN-INNSIKT

Mange gratis VPN-klienter mangler beskyttelse mot WebRTC-lekkasjer og lekker brukerens lokale IP-adresse.

7. VPN-INNSIKT

Peer-to-peer-fildeling er blokkert på mange gratis VPN-servere for å hindre misbruk av nettverket.

8. VPN-INNSIKT

Gratis VPN-servere lider av alvorlig overbelastning, noe som gir høy ping-latens og lav hastighet.

9. VPN-INNSIKT

Skruppelløse klienter kan utføre mann-i-midten-angrep ved å tvinge frem installasjon av rotsertifikater.

10. VPN-INNSIKT

FTC advarer om at enkelte VPN-apper deler brukerdata med tredjeparter, for eksempel for å vise annonser. [5]

Tekniske referanser og kilder

Studieveiledningen og de interaktive oppgavene er satt sammen fra globale tekniske standarder, spesifikasjoner og regelverk.

FAGLIGE REFERANSER OG BRANSJEREFERANSER

[1] Proton VPN. (n.d.). Compare Proton VPN Free and paid plans.

https://protonvpn.com/free-vpn/free-vs-paid

[2] Windscribe. (2026). Can I use Windscribe for Free?

https://windscribe.com/knowledge-base/articles/can-i-use-windscribe-for-free

[3] Windscribe. (2025). Why do I need to subscribe to promo emails to get 10GB?

https://windscribe.com/knowledge-base/articles/why-do-i-need-to-subscribe-to-promo-emails-to-get-10gb

[4] PrivadoVPN. (n.d.). Free VPN (10GB/month) | Unlimited Devices.

https://privadovpn.com/free-vpn/

[5] Federal Trade Commission. (2018). FTC Provides Tips for Using VPN Apps.

https://www.ftc.gov/news-events/news/press-releases/2018/02/ftc-provides-tips-using-vpn-apps

Fasit: Kontrollpunkt 1 – flervalg

1 **Datainnhøsting** ANNONSENETTVERK — Riktig svar: A

MERKNAD TIL LÆREREN

Skruppelløse gratis VPN-er tjener penger på tjenesten ved å selge brukerlogger til annonsenettverk.

2 **Ubegrenset data** PROTON VPN — Riktig svar: A

MERKNAD TIL LÆREREN

Proton VPN tilbyr et sikkert gratisnivå som ikke begrenser datakvoter.

3 **Spørsmål 3** — Riktig svar: A

MERKNAD TIL LÆREREN

Windscribe gir gratisbrukere 2GB i måneden, eller opptil ti gigabyte med en bekreftet e-postadresse.

4 **Spørsmål 4** — Riktig svar: A

MERKNAD TIL LÆREREN

Proton VPN Free dekker nå ti land, det dobbelte av fem.

5 **Injiserte skript** ANNONSESPORERE — Riktig svar: A

MERKNAD TIL LÆREREN

Gratis VPN-er for mobil injiserer ofte annonsesporingsskript i HTTP-trafikk.

Fasit: Kontrollpunkt 2 – sant eller usant

6 **Ubegrenset data** PROTON FREE — **Riktig svar: Sant**

MERKNAD TIL LÆREREN

Proton VPN tilbyr et sikkert gratisnivå som ikke begrenser datakvoter.

7 **Datainnhøsting** DATASALG — **Riktig svar: Usant**

MERKNAD TIL LÆREREN

Skruppelløse gratis VPN-er tjener penger på tjenesten ved å selge brukerlogger til annonsenettverk.

8 **Spørsmål 8** — **Riktig svar: Sant**

MERKNAD TIL LÆREREN

Skruppelløse gratis VPN-er selger ofte brukernes nettleserhistorikk til tredjeparts annonsenettverk.

9 **Spørsmål 9** — **Riktig svar: Usant**

MERKNAD TIL LÆREREN

Windscribes gratisabonnement tilbyr bare et begrenset utvalg av plasseringer.

10 **Injiserte skript** SKRIPTINJEKSJON — **Riktig svar: Sant**

MERKNAD TIL LÆREREN

Gratis VPN-er for mobil injiserer ofte annonsesporingsskript i HTTP-trafikk.

Fasit for ordforråd og vurderingsmatrise

Rettemal for læreren: Gi 1 poeng for hver riktige kobling (totalt 8 poeng) og hvert kontekstbegrep (totalt 6 poeng).

KONTROLLPUNKT 4: FASIT – KOBLE BEGREPER

E 1. MONETISERE DATA	G 2. PROTON VPN	A 3. WINDSCRIBE	H 4. FEM LAND
F 5. ANNONSESPORERE	D 6. INFORMASJONSKAPSLER	B 7. BÅNDBREDDE	C 8. DROSLING

KONTROLLPUNKT 3: FASIT – NØKKELBEGREPER

1 DATASALG	2 PROTON VPN	3 WINDSCRIBE	4 FEM LAND
5 ANNONSESPORERE	6 BÅNDBREDDE		

KONTROLLPUNKT 6, ALTERNATIV: FASIT – KOBLE ORD

1 D – FEMLAND	2 G – BÅNDBREDDE	3 A – DATASALG	4 H – STRYPING
5 F – COOKIES	6 E – ANNONSESPORERE	7 B – PROTONVPN	8 C – WINDSCRIBE

DISKUSJONSNOTATER TIL LÆRERE

Nøkkelbegreper:
Kontroller at elevene kan forklare MONETISERE DATA, PROTON VPN og WINDSCRIBE med egne ord og gi et eksempel på hvert.

Casestudier:
Be elevene begrunne anbefalingene sine med fakta fra arbeidsarket i stedet for antakelser.

Kildevurdering:
La elevene kontrollere minst én påstand mot kildene i arbeidsarket, og drøft hvorfor tall, priser og regler kan endre seg over tid.

Fasit for oppgavene og merknader til læreren

LØSNING PÅ ORDSØKET

J	U	Å	U	G	S	Y	B	F	A	A	S	Q	O	R
W	G	S	Æ	S	L	T	Å	W	U	P	D	O	Ø	B
E	L	E	G	U	Z	Z	N	K	A	R	T	Å	Ø	Ø
B	A	I	M	F	H	J	D	O	T	O	L	N	N	V
I	S	K	Q	E	I	S	B	S	H	T	Å	A	Q	X
R	A	O	G	M	X	C	R	Ø	T	O	Ø	B	I	N
C	T	O	Å	L	H	K	E	P	R	N	P	Z	C	N
S	A	C	Å	A	Ø	G	D	Æ	Q	V	Y	X	M	X
D	D	R	B	N	P	Y	D	V	N	P	H	X	D	Ø
N	X	L	T	D	B	Z	E	Å	Æ	N	N	T	S	Æ
I	A	N	N	O	N	S	E	S	P	O	R	E	R	E
W	J	Q	E	A	D	L	S	Y	Z	Z	M	K	I	W
I	G	S	T	R	Y	P	I	N	G	B	F	J	L	V
U	Y	T	Å	F	I	F	U	C	A	M	R	C	Å	N
L	Y	T	W	A	U	Z	K	N	N	H	I	O	I	T

KRYSSORDLØSNING

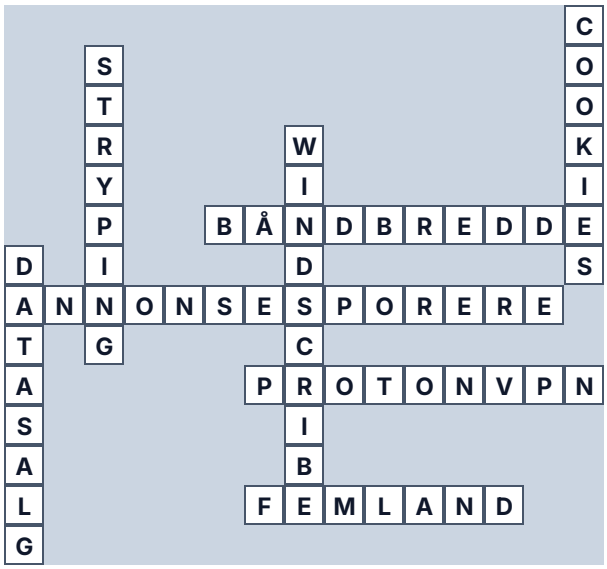

LÆRERVEILEDNING FOR KRYSSORDLØSNINGER

VANNRETT

4 vannrett: BÅNDBREDDE Kapasitetsgrense som begrenser dataflyten (10 bokstaver)

6 vannrett: ANNONSESPORERE Injisert skript som sporer brukertrafikk (14 bokstaver)

7 vannrett: PROTONVPN Leverandør av ubegrenset gratis båndbredde (9 bokstaver)

8 vannrett: FEMLAND Halvparten av landene i Proton VPN Free (7 bokstaver)

LODDRETT

1 loddrett: COOKIES Små lokale lagringsfiler i nettleseren (7 bokstaver)

2 loddrett: STRYPING Hastighetsreduksjon fra internettleverandøren (8 bokstaver)

3 loddrett: WINDSCRIBE Leverandør av gratisplan med opptil 10 GB (10 bokstaver)

5 loddrett: DATASALG Salg av brukernes nettleserhistorikk (8 bokstaver)

Fasit for kodeord og chiffer

Fasit for vokabularøvelsen med ordstokking og den hemmelige chifferutfordringen.

FASIT: BOKSTAVBLANDING

1. L A S D A A G T — **DATASALG**
2. B D W I S E R I C N — **WINDSCRIBE**
3. A P N R S E O R N E N S E O — **ANNONSESPORERE**
4. R D B E D D E B Å N — **BÅNDBREDDE**
5. V O R N N T P P O — **PROTONVPN**
6. N M A F L D E — **FEMLAND**
7. C E I S O K O — **COOKIES**
8. Y T P G S N I R — **STRYPING**

FASIT TIL DEN HEMMELIGE CHIFFERUTFORDRINGEN

"PROTON VPN TILBYR UBEGRENSET BÅNDBREDDE GRATIS"

Fasit til casestudiene

A Casestudie 1: Datahøsting

Løsning for læreren

RETTEVEILEDNING

Elevsvar bør dekke følgende punkter:

- Scenarioanalyse: En student laster ned en generisk gratis VPN på telefonen for å få tilgang til sosiale medier. Vedkommende merker at vedkommende plutselig bombarderes med svært målrettede annonser basert på søkeordene sine.
- Anbefalt strategi og løsning: Leverandøren logger studentens nettleseraktivitet og selger disse demografiske dataene til annonsenettverk.

B Casestudie 2: Båndbreddekvoter

Løsning for læreren

RETTEVEILEDNING

Elevsvar bør dekke følgende punkter:

- Scenarioanalyse: En ansatt bruker Windscribes gratisnivå til å jobbe eksternt. Etter å ha lastet ned flere store programvarepakker kobles tilkoblingen plutselig fra og nekter å koble til igjen.
- Anbefalt strategi og løsning: Den ansatte brukte opp den månedlige datakvoten i gratisabonnementet (2 GB, eller 10 GB med en bekreftet e-postadresse), så VPN-en stoppet til neste periode.